

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Financiën over de **Voorjaarsnota 2025 (Kamerstuk 36 725, nr. 1)**.

De voorzitter van de commissie,
Nijhof-Leeuw

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Steur

Nr	Vraag
1	Kunt u een overzicht geven van de ingeboekte taakstellende onderuitputting per begroting?
2	Kunt u uitleggen wat de toegevoegde waarde is van de eindejaarsmarge gegeven de in=uit-taakstelling?
3	Wat gebeurt er als er een suppletoire begroting wordt weggestemd? En wat gebeurt er als er een ontwerpbegroting wordt weggestemd?
4	Kunt u een overzicht geven van de middelen in het klimaatfonds en de onttrekkingen de afgelopen jaren?
5	Kunt u een overzicht presenteren van de begrootte onderuitputting en de gerealiseerde onderuitputting sinds 2020? Kunt u daarbij ook weergeven welke onderuitputting er in de boeken staat voor het huidig jaar en eventueel voor komende jaren?
6	Wat zijn de maximum uurprijzen in de kinderopvangtoeslag (volgens verwachting) in 2026, 2027, 2028 en 2029?
7	Wat is het indexatiepercentage van de inkomenscategorieën in de kinderopvangtoeslag voor 2026, 2027, 2028 en 2029?
8	Wat is het maximumpremieloon in 2028 en 2029?
9	Hoe werkt de berekening van de huurtoeslag in 2025? Wat zijn de parameters van de huurtoeslag?
10	Welke bedragen zijn sinds de Miljoenennota 2025 afgeboekt of doorgeschoven zonder dat daar een CW3.1-beleidskader tegenover stond?
11	Aangezien de begrotingsregels geen wet zijn, maar een beleidsafspraken tussen de coalitiepartijen, kunt u aangeven welke theoretische aanpassingen van het beleidskader mogelijk zijn? Kunt u aangeven welke wijzigingen mogelijk zijn zonder te tornen aan de afspraken m.b.t. de Europese begrotingsregels van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP), die een maximaal begrotingstekort en een maximale staatsschuld voorschrijven?
12	Kunt u de Algemene Rekenkamer de opdracht geven om uit te zoeken welke ruimte er per begrotingsregel is voor het budgetrecht van Kamerleden?
13	Kunt u aangeven waarom er sprake kan zijn van overschrijdingen, als er aangegeven is dat bedragen juridisch verplicht waren? En kunt u aangeven welke budgetregels dit allemaal betreft?
14	Kunt u een volledig overzicht maken van de besteding van de envelop GIDK (Groepen in de knel)? En kunt u daarbij aangegeven hoeveel geld er nog in de envelop zit en hoeveel daarvan gereserveerd is? Kunt u bij het al uitgegeven geld een uitsplitsing maken naar hoeveel is gegaan naar bijstandsgerechtigden, naar jongeren, naar dak-thuislozen en naar statushouders/nieuwkomers?
15	De Voorjaarsnota meldt een eenmalige uitgave van € 8,5 miljard in 2026 voor het omzetten van pensioenen naar kapitaalfinanciering. Kunt u toelichten waarom deze uitgave niet expliciet als eenmalige correctie is opgenomen in de EMU-saldeberekening, zoals bij de Voorjaarsnota 2024 wel werd aangekondigd? Op welke wijze wordt deze omvorming van pensioenen budgettair gecompenseerd in de jaren daarna?
16	Door de aanpak van ZZP'ers blijkt dat zij achteraf gezien in veel gevallen toch werknemer bleken en o.a. recht hebben op pensioen. Wat heeft dit voor budgettaire consequenties en hoe houdt deze Voorjaarsnota daar rekening mee?
17	In de Voorjaarsnota is sprake van oplopende uitvoeringskosten voor het SZW-domein, inclusief WIA-maatregelen, oplopend tot € 1 miljard per jaar vanaf 2027. Kunt u uitsplitsen welke WIA-maatregelen hierin zijn opgenomen, wat de verwachte besparingen of verbeteringen zijn, en of deze bedragen reeds beleidsmatig zijn onderbouwd, en zo niet, wanneer ze beleidsmatig onderbouwd worden?
18	Worden de bezuinigingen bij de Ministeries van VWS en SZW doorgevoerd op trajecten gericht op automatische toekenning van rechten zoals huur- of zorgtoeslag, of op de digitalisering van toegang tot het sociaal minimum?
19	Hoe verhoudt de afroaming van de «Envelop groepen in de knel» zich tot de kabinetsdoelstelling om een adequaat sociaal minimum te garanderen en waarom is hiervoor gekozen?
20	Hoeveel van de toegezegde middelen voor het schrappen van de bezuiniging op de kinderopvang en het flankerend beleid is reeds juridisch verplicht, en welk deel is nog kasschuifgevoelig?
21	Klopt het dat de realistische ingangsdatum voor het nieuwe kinderopvangstelsel is doorgeschoven? Zo ja, wat zijn daarvan de budgettaire gevolgen per jaar?
22	Wat zijn de budgettaire en beleidsmatige implicaties van het besluit om in 2026 geen indexatie toe te passen op de maximum uurprijs in de kinderopvang? Welke groepen gezinnen worden hierdoor het meest geraakt?
23	In hoeverre is het beleid ten aanzien van de indexering van kinderopvangtoeslag in overeenstemming met de evaluatie van de indexeringssystematiek? Wordt er voor 2026 beleidsmatig bijgestuurd?
24	Kunt u aangeven hoeveel geld is gereserveerd voor de Taaleis en hoeveel daarvan wordt uitgekeerd aan gemeenten?
25	Zijn er kortingen toegepast op middelen die eerder waren bestemd voor gemeentelijke uitvoering van schuldhulpverlening of het vereenvoudigen van toegang via één-loketstructuren?

- 26 Waarom stoppen de structurele gelden (€ 75 mln) voor de schuldenaanpak in 2029 en waarom is juist hiervoor gekozen? Welke middelen zijn voorzien voor de structurele bekostiging van het Schuldenknooppunt vanaf 2026?
- 27 Hoe wordt de toegankelijkheid van het energiefonds 2025 geborgd, met name voor huishoudens in energiearmoede?
- 28 Welke middelen zijn in de begrotingswijziging voor 2025 opgenomen ten behoeve van het programma «Simpel Switchen in de participatieketen»? Zijn deze middelen juridisch verplicht of gevoelig voor kasschuiven?
- 29 Worden de resultaten uit de invoeringstoets Breed Offensief meegenomen in de beleidsmatige en budgettaire keuzes binnen de Voorjaarsnota 2025?
- 30 Hoe waarborgt het kabinet een eerlijke beloning voor medewerkers van werkontwikkelbedrijven, gezien de signalen van tekorten en onderbetaling zoals aangeleverd door gemeenten en ondernemingsraden?
- 31 Zijn er in de suppletoire begrotingen of de Voorjaarsnota middelen vrijgemaakt of geoomerkt voor projecten die onder het «recht op vergissen» vallen, zoals correctieprocessen bij uitkeringsinstanties of de Belastingdienst?
- 32 Is er sprake van kasschuiven of onderuitputting op de middelen voor woningbouwimpulsen? Kunt u specificeren welke middelen dit betreft?
- 33 Wat zijn de gevolgen, vanuit de Rijksbegroting bezien, van het bevriezen van de huurverhoging in 2025 en 2026 voor de investeringscapaciteit van woningcorporaties? Waarom is de opdracht voor het vinden van adequate compensatie niet als verplichting opgenomen in de voorjaarsnota?
- 34 Is het juist dat de extra middelen voor het versnellen van woningbouwprocedures nog niet juridisch verplicht zijn? Wanneer wordt hierover besluitvorming voorzien?
- 35 Hoeveel woningbouwprojecten zijn in 2025 vertraagd of geschrapt als direct gevolg van de aangekondigde of reeds doorgevoerde huurbevriezing?
- 36 Hoe beoordeelt het kabinet de signalen van onder meer Aedes, provincie Drenthe en het EIB dat de huurbevriezing ten koste gaat van de woningbouwproductie? Wat is de verwachte impact op de bouwopgave tot 2030?
- 37 Op welke andere manieren kan de koopkracht van kwetsbare groepen verbeterd worden?
- 38 Kunnen de naar achteren geschoven uitgaven voor de huurtoeslag niet beter ingezet worden om de koopkracht voor kwetsbare groepen te verbeteren in de jaren 2025 en 2026, in plaats van een huurbevriezing in te zetten die gecompenseerd moet worden in verband met de benodigde woningbouw?
- 39 Wat is de budgettaire ruimte op de begrotingen? Welke middelen zijn juridisch verplicht, welke zijn bestuurlijk gebonden, welke zijn beleidsmatig belegd en hoeveel middelen zijn nog vrij te besteden? Hoeveel bedraagt naar verwachting de onderuitputting in 2025 en hoeveel bedragen naar verwachting de kasschuiven van 2025 naar latere begrotingsjaren?
- 40 Waarom heeft het kabinet ervoor gekozen om dit jaar af te zien van integrale besluitvorming bij het hoofdbesluitvormingsmoment / de meerjarige Voorjaarsnota?
- 41 Welk totaalbedrag aan kosten wordt er geraamd (vanaf de nulmeting tot aan voltooiing) voor de schadeafhandeling, de versterkingsopgave, de middelen volgend uit de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen (PEAG) (verduurzamingsopgave etc.), de bestuurlijke afspraken uit 2020, en het Nationaal Programma Groningen?
- 42 Welk totaalbedrag aan uitvoeringskosten wordt er geraamd (vanaf de nulmeting tot aan voltooiing) voor de schadeafhandeling, de versterkingsopgave, de middelen volgend uit de kabinetsreactie op de PEAG (verduurzamingsopgave etc.), de bestuurlijke afspraken uit 2020, en het Nationaal Programma Groningen?
- 43 Zijn er nog overige kosten, en daaraan verbonden uitvoeringskosten, binnen het dossier Herstel Groningen, en zo ja welke (hoeveel en waarvoor)?
- 44 Hoe worden de extra Ster-inkomsten gerealiseerd die moeten dienen ter compensatie van de additionele korting van 50 miljoen euro op de bekostiging van de NPO?
- 45 Wanneer wordt de Kamer op de hoogte gesteld van de besluiten over grote dossiers als defensie, stikstof en een eventuele publieke investeringsimpuls?
- 46 Waarom is de groei van de netto primaire uitgaven nu hoger dan de groei van 25,9% waar in het budgetair-structureel plan nog vanuit werd gegaan?
- 47 Hoeveel budget wordt er in totaal uitgegeven aan armoedegelden, hoeveel wordt hier op bezuinigd en hoe is dat anders dan in de begroting?
- 48 Welke armoederegelingen gaan niet door, welke doelgroep treffen die en hoeveel geld valt daarmee vrij?
- 49 Levert de nieuwe armoedefinitie een intensivering of besparing op?
- 50 Wordt er nu minder uitgegeven aan armoedebestrijding dan voor de nieuwe armoedefinitie?
- 51 Waarom wordt er toch gestuurd op het saldo, terwijl u bij het Notaoverleg Realistisch Ramen dit nog ontkende?
- 52 Kan gesteld worden dat in deze Voorjaarsnota per saldo meevallers in de zorg gebruikt zijn voor per saldo tegenvallers binnen de rijksbegroting en de sociale zekerheid?
- 53 Wat is er nodig om schulden mee te kunnen nemen in de armoedefinitie?
- 54 Kunnen schulden worden meegenomen in de armoedefinitie als er een schuldenregister komt?

- 55 Hoeveel mensen vallen onder de nieuwe armoededefinitie als vermogen niet zou tellen?
- 56 Wat is de maandelijkse achteruitgang voor werknemers met een arbeidsbeperking, uitgaande van minimumloon en parttime werk door het ingevoerde belastingplan? Kan daarbij aangegeven worden wat de achteruitgang is voor medewerkers in hun vakantiegeld door het ingevoerde belastingplan, wat er financieel voor nodig is om deze achteruitgang op te lossen en welke maatregelen dat zou betreffen?
- 57 Wanneer is het schuldenregister operationeel en heeft de afroaming van de envelop GIDK invloed op het tijdspad?
- 58 Klopt het dat de middelen voor vroegsignalering van gemeenten incidenteel worden gemaakt? Zo ja, heeft dit invloed op de uitvoering van gemeenten en kunnen gemeenten hun wettelijke taak voldoende blijven uitvoeren?
- 59 Hoe verhoudt de voorgestelde dekking van de tijdelijke verhoging van de tarieffkorting van de motorrijtuigenbelasting elektronische personenauto's uit het Klimaatfonds zich tot de begrotingsregel van scheiden van inkomsten en uitgaven?
- 60 Hoe groot is de resterende stelpost fiscale regelingen en constructies voor de jaren 2026 en verder?
- 61 Op welke wijze wordt de resterende stelpost fiscale regelingen en constructies voor 2026 ingevuld?
- 62 Kunt u een overzicht geven van de in de suppletoire begrotingen aangekondigde CW3.1-toelichtingen, en daarbij aangeven wanneer de Kamer deze ontvangt?
- 63 Kunt u erop toezien dat de aangekondigde CW3.1-toelichtingen die betrekking hebben op in 2026 vrij te maken middelen voor de behandelingen van de begrotingen uiterlijk op Prinsjesdag aan de Kamer worden verstuurd?
- 64 Kunt u erop toezien dat de aangekondigde CW3.1-toelichtingen die betrekking hebben op nog in 2025 vrij te maken middelen zo spoedig mogelijk, en in ieder geval ruim voor de stemmingen, aan de Kamer worden verstuurd?
- 65 Waarom is in de suppletoire begrotingen niet de budgetflexibiliteit vermeld, zoals voorgesteld in de Initiatiefnota Realistisch Ramen? Klopt het dat u dit in overweging zou nemen?
- 66 Zijn in eerdere jaren rekeningen doorgeschoven? Ging het zo slecht met de begrotingsdiscipline dat deze moet worden hersteld?
- 67 Zijn de begrotingsregels uit de Startnota nog wel bij de tijd?
- 68 Kan er een stofkam gehaald worden door de begrotingsregels?
- 69 Zijn de begrotingsregels uit de Startnota in voldoende mate besproken tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen? Hebben deze regels wel enige democratische legitimatie?
- 70 Zijn de Uitgavenkaders wel zinvol? Ze kunnen toch ieder moment gecorrigeerd worden door kadercorrecties?
- 71 Is de budgettaire reservering voor de toeslagenaffaire nog steeds 12 miljard euro? Welk deel van dit bedrag is reeds daadwerkelijk uitgegeven?
- 72 Is de budgettaire reservering voor de box 3-hersteloperatie nog steeds 14 miljard euro? Welk deel hiervan is reeds daadwerkelijk uitgegeven?
- 73 Wordt er voor de pensioenen van Defensie nu 8 of 8,5 miljard euro ingelegd?
- 74 Kan er in toekomstige stukken (in de volle breedte) niet meer worden gesproken over alleen maar «bijgesteld», maar over «verlaagd» en «verhoogd» of op een andere manier dat duidelijk is om wat voor bijstelling het gaat, omdat het anders voor de Kamer een zoekplaatje is?
- 75 Welke indexeringspercentages en LPO-afspraken zijn toegepast in de voorjaarsnota op het terrein van klimaat- en energie? Kunt u een overzicht geven van deze specifieke mutaties?
- 76 Wat is het verschil tussen het door het artikel 2-onderzoek van de Raad voor het Openbaar Bestuur (koersen op klimaatneutraal) geadviseerde niveau van uitvoeringsmiddelen voor medeoverheden en het bedrag dat in de Voorjaarsnota beschikbaar is gesteld voor de periode 2025 tot 2030?
- 77 Kunt u per jaar aangeven hoeveel er in de periode 2020–2030 is en zal worden bezuinigd op onderwijs? Hoeveel wordt er extra bezuinigd op onderwijs door dit kabinet en kunt u dit per maatregel en jaar aangeven?
- 78 Kunt u een verschillenanalyse maken van de kostenramingen van het Ministerie van Financiën en het CPB wat de asielinstroom betreft?
- 79 Kunt u een actualisatie geven van de beleidsmatige lastenontwikkeling en daarbij tevens onderscheid maken tussen gezinnen, bedrijven en buitenland? Kunt daarbij tevens per groep aangeven welk deel het gevolg is van het beleid van eerdere kabinetten en van dit kabinet?
- 80 Wat is het mediane loon (met en zonder vakantiegeld)?
- 81 Wat is 60% van het mediane loon?
- 82 Hoeveel kost het om het wettelijk minimumloon (WML) te verhogen naar 60% van het mediane loon (met behoud van koppeling met alle uitkeringen)?
- 83 Op hoeveel procent van het mediane loon ligt het WML op dit moment? Wat was dit voor de afgelopen 10 jaar per jaar?
- 84 Hoeveel kost het om de btw op energie te verlagen met 25%, 50%, 100%?
- 85 Hoeveel kost het om de energiebelasting voor huishoudens te verlagen met 25%, 50%, 100%?

- 86 Hoeveel wordt er door de overheid uitgegeven aan reclames en andere publiekscampagnes?
- 87 Wat is de verdeling van het voordeel van de hypotheekrenteaftrek per inkomensdecil? Wat is dit per vermogensdecil?
- 88 Wat kost het om woningcorporaties te compenseren voor het bevriezen van de sociale huren?
- 89 Wat is de totale huurverhoging over de afgelopen 20 jaar? Wat is dit per jaar?
- 90 Wat zijn alle belastingvoordelen die huurders ten goede komen? Wat is het budgettair belang per maatregel?
- 91 Wat zijn de kosten van het afschaffen eigen risico?
- 92 Hoeveel kost het om de mond- en tandartsenzorg in basispakket aan te bieden?
- 93 Hoeveel kost het om Fysiotherapie in basispakket aan te bieden?
- 94 Hoeveel kost het om OV gratis te maken?
- 95 Wat is er veranderd aan de aanpak van fiscale regelingen sinds het kabinet is aangetreden?
- 96 Kunt u een lijst aanleveren van alle maatregelen en indicatoren die gebruikt worden om het «vestigingsklimaat» te meten en versterken?
- 97 Wat is de inflatie per maand voor de afgelopen 10 jaar?
- 98 Op pagina 105 van de beslislnota staat een overzicht: «Wat is de verdeling van de korting van 50% van de prijsbijstelling?». Hoe verhoudt dit overzicht zich met het overzicht op pagina 229 Voorjaarsnota zelf? Waarom komen deze getallen niet overeen?
- 99 Klopt het dat de totale korting op de prijsbijstelling op de ministeries 822 miljoen euro in 2025 en 843 miljoen euro in 2026 bedraagt (pagina 105 van de beslislnota)? Waarom is dit bedrag niet opgenomen in de voorjaarsnota zelf?
- 100 Wanneer wordt bekend hoe de korting op de prijsbijstelling van 50% door de ministeries zal worden ingevuld? Klopt het dat geen enkel onderdeel op voorhand is uitgezonderd?
- 101 Zijn toezichthouders en uitvoeringsorganisaties uitgezonderd van de korting van 50% op de prijsbijstelling?
- 102 Wat is het effect van de korting van 50% op de prijsbijstelling voor de uitvoering en handhaving?
- 103 Waarom wordt de dekking voor toeslagen afgetrokken van de totale korting op ministeries vanwege de korting op de prijsbijstelling, alvorens dit getal gepresenteerd wordt? Waarom worden andere dekkingen niet op dezelfde manier afgetrokken van dat getal?
- 104 Welke geneesmiddelen die beschikbaar zijn in de vrije verkoop worden nu beperkt in de zorgverzekeringswet? Wat zijn de kosten van deze geneesmiddelen voor de consument?
- 105 Kunt een overzicht geven van de geneesmiddelen die sinds 2010 uit het basispakket zijn verdwenen?
- 106 Wat betekent het afkomen van de 404 miljoen euro die bedoeld was om problematische schulden aan te pakken voor de ambities m.b.t. tot dat doel, bijvoorbeeld voor het integraal schuldenoverzicht voor huishoudens en het voorkomen van kostenoploop boetes?
- 107 Hoe verhoudt het afkomen van de 404 miljoen euro wat bedoeld was om problematische schulden aan te pakken zich met het bevorderen van de bestaanszekerheid?
- 108 Hoe hoog is de korting op de energierekening vanwege de verhoging van de energiebelastingvermindering met 200 miljoen euro per huishouden in 2026 in vergelijking met 2025?
- 109 Kunt u een overzicht geven van de energiebelastingvermindering van 2021 t/m 2026?
- 110 Hoe wordt de ombuiging van 600 miljoen euro op het klimaatfonds opgevangen? Wat betekent dit voor de ambities m.b.t. de isolatie van woningen?
- 111 Klopt het dat de begrotingsregels en het trendmatig begrotingsbeleid dat sinds 1994 gevoerd wordt voor rust in het begrotingsproces zou moeten zorgen? Klopt het echter ook dat deze begrotingsregels, en de strikte toepassing daarvan nu al twee keer tot een kabinetscrisis hebben geleid (in augustus 2024 en april 2025)? Kortom, schieten deze begrotingsregels inmiddels niet hun doel voorbij?
- 112 Hoeveel mensen en fte zijn er werkzaam in het mkb? Kan dit uitgesplitst worden naar het microbedrijf, kleinbedrijf, en middenbedrijf?
- 113 Klopt het dat de meevallers over 2024 (21 miljard euro) en over 2025 (8 miljard euro) op geen enkele manier zijn meegenomen bij de Voorjaarsbesluitvorming? En dat deze rechtstreeks verdwijnen in de Bermuda-driehoek van de staatsschuld? Is op deze manier nog wel een transparante en evenwichtige weging van de besteding van beschikbare middelen mogelijk? Waarop is deze absolute voorrangspositie voor de staatsschuld gebaseerd? Klopt het dat er bij de AFB met geen woord gesproken is over de begrotingsregels? Klopt het dus dat deze begrotingsregels geen democratische legitimatie en draagvlak hebben en dus grondig herzien dienen te worden?
- 114 Klopt het dat het kabinet geen nationale koppens wil bovenop Europese regels? Waarom dan nationale begrotingsregels bovenop de Europese begrotingsregels? Dit is toch een nationale kop? Waarom wordt er gekozen voor een dubbel slot op de deur dat alleen maar voor verwarring zorgt?
- 115 Wat is het economisch belang van het mkb? Kan dit onder andere uitgedrukt worden in procentueel en absoluut aandeel in het bbp, winst en omzet? Kan dit uitgesplitst worden naar het microbedrijf, kleinbedrijf, en middenbedrijf?

- 116 Wat is de omvang van de inkoop van eigen aandelen per jaar voor de afgelopen
10 jaar? Wat zijn hiervan de meest recente cijfers?
- 117 Wat is de totale waarde van corporatiewoningen in Nederland? En hoeveel schuld bij
wooncorporaties staat daar tegenover?
- 118 Wat is (bij benadering) de totale grondwaardestijging in Nederland in de afgelopen
20 jaar?
- 119 Hoe is de verdeling van vermogen tussen de percentielen huishoudens waarvan de
voornaamste inkomsten uit ondernemingen komen (dus ook zzp)? En wat is het
gemiddelde bezit per percentiel?
- 120 Hoe is de verdeling van inkomen tussen de percentielen huishoudens waarvan de
voornaamste inkomsten uit ondernemingen komen (dus ook zzp)? En wat is het
gemiddelde inkomen per percentiel?
- 121 Kan er een overzicht gegeven worden van alle subsidies voor het bedrijfsleven en
budgettair belang per maatregel? Kan dit uitgesplitst worden naar mkb en niet-mkb?
- 122 Hoeveel winst en omzet is er gemaakt door het inkopen van asielnoodopvang? Wat is
hiervan de ontwikkeling van de afgelopen 10 jaar?
- 123 Hoe hoog zijn de extra kosten voor het mkb als gevolg van monopoliemacht of grote
marktmacht in verschillende sectoren?
- 124 Op welke manier kan de 19 miljard euro voor Defensie budgettair ingepast worden?
Klopt het dat dit onmogelijk is als de begrotingsregels strikt toegepast worden?
- 125 Klopt het dat in 2027 en 2029 buiten de uitgavenkaders getreden wordt? En dat u
zichzelf niet aan de begrotingsregels houdt?
- 126 Hoeveel wordt er in de periode 2022–2025 uitgegeven aan asielzoekers en statushou-
ders (graag per jaar uitsplitsen)?
- 127 Is de OV-bezuiniging van 335 miljoen euro ingeboekt in de Voorjaarsnota? Zo ja, waar?
- 128 De voorlopige vergoeding (voorschotbetaling) voor het studentenreisproduct is
bijgesteld en wordt € 207,5 miljoen lager; komt deze bijstelling terug in de Voorjaars-
nota als onderdeel van de begroting voor komende jaren? Zo ja, waar is deze te vinden?
- 129 Hoeveel van de in Nederland gemaakte winst (of andere kapitaalvergoeding, zoals
rente) wordt direct weer in Nederland geïnvesteerd? Wat is dit procentueel en in euro's
uitgedrukt?
- 130 Hoeveel middelen zijn er in totaal vrijgemaakt in de Voorjaarsnota voor het bevorderen
van de digitale soevereiniteit van de Rijksoverheid?
- 131 Wanneer wordt de Kamer op de hoogte gesteld van de besluiten over grote dossiers als
defensie, stikstof en een eventuele publieke investeringsimpuls?
- 132 Wat zijn, naast de garantie voor TenneT, de tien meest omvangrijke verplichtingenmuta-
ties die voor 2025 met de eerste suppletoire begrotingen in de rijksbegroting zijn
verwerkt?
- 133 Waarom baseert het Ministerie van Financiën zich wat de economische groei betreft op
de ramingen van het CPB, maar maakt het ministerie een eigen raming van het
EMU-saldo?
- 134 Wat gebeurt er met de resterende € 0,9 miljard van de € 3,4 miljard die op de Aanvul-
lende Post was gereserveerd voor de Lelylijn?
- 135 Kunt u uiteenzetten waar en hoeveel meevallers zich voordoen in de Zorgverzekerings-
wetuitgaven en hoe daar in het licht van de nieuwe begrotingsregel op dit punt mee
omgegaan is?
- 136 Heeft het ministerie er zicht op hoeveel mensen in particuliere woningen wonen, die je
ook wilt bedienen in een stuk lastenverlichting, maar nu niet in aanmerking komen voor
de verhoging van de huurtoeslag?
- 137 Waarom is er voor de jaren 2027 en 2029 gekozen voor een overschrijding van het
uitgavenkader?
- 138 Hoe is in deze Voorjaarsnota het uitgavenniveau en het uitgavenkader voor het jaar
2030 bepaald?
- 139 In welke mate wordt door dit kabinet nog gestuurd op de ontwikkeling van het
uitgavenniveau voor de zorg en de sociale zekerheid nu daar geen afzonderlijk
uitgavenkader meer voor bestaat?
- 140 In welke mate wordt door dit kabinet nog gestuurd op de ontwikkeling van het
uitgavenniveau voor investeringen nu daar geen afzonderlijk uitgavenkader meer voor
bestaat?
- 141 Kunt u alsnog inzichtelijk maken wat de meerjarige gevolgen zijn van de Voorjaarsnota-
besluitvorming voor het niveau van overheidsinvesteringen?
- 142 Kan de Kamer in budgettaire nota's voortaan ook geïnformeerd worden over het
aandeel van investeringen in de rijksuitgaven en de ontwikkelingen daarin?
- 143 Heeft de stijging van de meerjarenraming voor de EU-afrachten nog gevolgen voor de
budgettaire verwerking van de inzet van het kabinet om tot minder EU-afrachten dan
voorzien in de meerjarenraming te komen?
- 144 Kan inzicht gegeven worden in de daling van de huurtoeslag in 2027, als gevolg van de
tijdelijke hogere huurtoeslag in 2026?
- 145 Wat is voor de jaren 2025 t/m 2039 de meerjarenraming van de huurderiving voor
woningcorporaties als gevolg van de huurbevrozing in 2025 en 2026?
- 146 Erkent u de conclusie van Ortec Finance op basis van het gezamenlijke rekenmodel dat
door het Rijk en Aedes is gebruikt ten behoeve van de nationale prestatieafspraken dat
er 48,8 miljard euro aan investeringscapaciteit verloren gaat door de huurbevrozing?

- 147 Hoeveel investeringscapaciteit gaat er bij woningcorporaties verloren als gevolg van de huurbevriezing in 2025 en 2026?
- 148 Wat zijn de koopkrachteffecten van het wegvallen van de boodschappenbonus in 2027?
- 149 Kunt u nader toelichten welke gevolgen het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor heeft voor de koopkracht van huishoudens en dan meer specifiek voor werkenden? Welke inkomensgroepen gaan er hierdoor op achteruit en met hoeveel (uitgedrukt in absolute getallen)?
- 150 Kunt u nader toelichten wat de stelpost fiscale regelingen en constructies precies inhoudt en waarom dit gedekt moet worden? Waarom heeft u ervoor gekozen om dit te dekken met het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor?
- 151 Wat is het precieze verschil tussen de raming van het Ministerie van Financiën en het CPB wat betreft de EMU-saldi over de periode 2025–2029? Kunt u een duidelijke verklaring geven, zonder te verwijzen naar de Expertgroep?
- 152 Hoe landt de verlaging van de energiebelasting via de verhoging van de belastingsvermindering bij kwetsbare huishoudens (armste decentiel)? Hoe verhoudt zich dat tot een verlaging van de energiebelasting via een verlaging van de energiebelasting op elektriciteit?
- 153 Wat houdt de fiscale regeling om medewerkersparticipaties voor startups en scale-ups te stimuleren precies in?
- 154 Kunt u nader toelichten op welke wijze het toeslagpartnerschap wordt vereenvoudigd? Wat voor gevolgen heeft dit voor de koopkracht van huishoudens?
- 155 Wat is de precieze doorwerking van de beperking doorvoering van de tabelcorrectiefactor op de relevante fiscale variabelen?
- 156 Hoe hoog zouden ze geraakte schijven en heffingskortingen zijn als de tabelcorrectiefactor volledig zou zijn doorgevoerd, en hoe hoog zijn de nu door de beperkte doorwerking?
- 157 Kunt u aangeven hoeveel de mediane koopkracht in 2025 en 2026 verbetert na de maatregelen uit de Voorjaarsnota?
- 158 Kunt u nader toelichten waarom de EU-afdrachten in de periode 2025–2030 stijgen? Kunt u de desbetreffende bedragen nader uitsplitsen (graag per jaar aangeven)?
- 159 Kunt u een overzicht geven van de uitgaven uit de envelop groepen in de knel?
- 160 Kunt u aangeven hoeveel middelen er nog in de envelop groepen in de knel zitten die nog niet juridisch of bestuurlijk zijn gereserveerd?
- 161 Worden er naar aanleiding van de meerjarensce­nario's van het MPP niet extra kosten verwacht voor de Asielopvang na 2026? En waarom zijn deze kosten wel/niet meegenomen, en zo ja, waar?
- 162 Kunt u een overzicht geven van de kosten die uit zijn gegeven aan huisvesting voor asielzoekers in de afgelopen vijf jaar, waarbij uitgesplitst naar nood- en vaste opvang? En hoeveel de gemiddelde kosten hiervoor waren per jaar?
- 163 Kunt u een vergelijking geven hoeveel de kosten voor opvang zouden zijn geweest in de afgelopen vijf jaar, wanneer de Spreidingswet volledig zou zijn ingevoerd en er sprake zou zijn van vaste opvanglocaties, waarbij de kosten van niet-gebruik ook worden meegenomen?
- 164 De onderwijskansenregeling wordt uitgefaseerd. Vallen hier ook de leermiddelen als laptops onder? Zo ja, wat is het effect op de vergoeding van deze leermiddelen bij het wegvallen van de onderwijskansenregeling?
- 165 Kan ten aanzien van de «uitvoeringsinformatie VWS» worden aangegeven waar het precies om gaat? Gaat het ook om structurele onderuitputting (graag een overzicht)?
- 166 Er is structurele onderuitputting wijkverpleging, kan er een totaaloverzicht (van alle departementen) worden gegeven waar structurele onderuitputting plaats vindt? En kan aangegeven worden wat er met de rest van de structurele onderuitputting wijkverpleging gebeurt? Wat is de lijn als er sprake is van structurele onderuitputting?
- 167 Waarom is het niet gelukt om de vervanging van het abonnementstarief Wmo tijdig in te voeren?
- 168 Kan ten aanzien van de «uitvoeringsinformatie SZW» uitgebreider worden aangegeven waar het om gaat? Is er ook sprake van (structurele) onderuitputting?
- 169 In hoeverre voldoet de inzet van de structurele onderuitputting in de wijkverpleging voor de alternatieve invulling voor de bij- en nascholing MSZ-personeel aan de begrotingsregels?
- 170 Voor welke infrastructuur is het budget van EUR 1 mrd bestemd dat in het kader van «fasering infrastructuur» van 2026 naar 2027 wordt geschoven?
- 171 Kunt u de kasschuiven uit tabel 19 toelichten waar het in een jaarschijf gaat om meer dan 100 miljoen euro per maatregel?
- 172 Hoe wordt de compensatie middengroepen kinderopvang ingevuld? Welke gevolgen heeft dit voor de koopkracht van de middengroepen ten opzichte van de oorspronkelijke plannen?
- 173 Klopt het dat het bij de hervorming van de werkloosheidswet het alleen gaat om een jaar uitstel van de oorspronkelijke plannen? Zo ja, wat is de reden dat het niet tijdig is ingevoerd? Zo nee, wat nog meer?
- 174 Kan aangegeven worden was er precies gebeurt met de 197 miljoen euro voor OCTAS?
- 175 Wat is er nog beschikbaar in de envelop Groepen in de knel na het afkomen?
- 176 Bij «overig SZW» wordt gesproken over overige intensiveringen, om welke gaat dat precies?

- 177 Kunt u middels een tijdlijn aangeven welke besluiten er vanaf 2023 zijn genomen wat betreft de invoering van de nieuwe financiering kinderopvang en welke bedragen steeds hierbij gemoeid waren/zijn?
- 178 Kunt u nader toelichten hoe het ingroeipad KOT eruit zal zien en op welke wijze de middengroep zal worden gecompenseerd?
- 179 Hoe hoog wordt het kindgebonden voor gezinnen met twee en vier kinderen in 2026 en hoe hoog zou dat zijn bij een gelijkblijvend afbouwpercentage (voor enkele voorbeeldinkomens)?
- 180 Kunt u per jaar aangeven met hoeveel de sociale huren in de afgelopen 10 jaar zijn verhoogd?
- 181 Wat voor gevolgen heeft het verhogen van de huurtoeslag voor de koopkracht van huishoudens? Kunt u dit tevens per inkomensgroep uitsplitsen en uitdrukken in absolute cijfers?
- 182 Welke (technische) bijstelling vindt er plaats wat het Herstel- en veerkrachtplan betreft?
- 183 Ombuiging subsidietaakstelling Economische Zaken, waar komt deze terecht?
- 184 Waarvoor worden de middelen Justitie en Veiligheid weerbaarheid ingezet?
- 185 Hoe hoog zou het ODA-budget in de komende jaren geweest zijn als dit jaar niet was besloten de koppeling te laten varen, maar de koppeling te houden zoals altijd de gewoonte was?
- 186 Hoeveel bedraagt de BNI-koppeling van het ODA-budget in de afgelopen en komende jaren?
- 187 Kan u kwalitatief inzichtelijk maken in hoeverre de BNI-koppeling van het ODA-budget is hersteld?
- 188 Hoe geld zou er, voor het sluiten van het Hoofddijnenakkoord in de komende jaren, per jaar uitgesplitst, naar ODA gaan, en hoeveel is dat nu als gevolg van het Hoofddijnenakkoord, de ontkoppeling van het BNI en deze Voorjaarsnota?
- 189 Waarom heeft het kabinet alsnog gekozen voor een BNI-koppeling van het ODA-budget?
- 190 Waarom is in de post «investeren sociale huur» de compensatie voor de huurbevrozing incidenteel en niet structureel van aard?
- 191 Hoeveel procent van de als gevolg van de huurbevrozing verloren investeringscapaciteit van woningcorporaties wordt er hersteld door de compensatie «investeren sociale huur»?
- 192 Kunt u de 8 miljard extra uitgaven aan BuZa en OH in de periode 2025–2030 nader uitsplitsen (graag per onderdeel)?
- 193 Waarom worden woningcorporaties niet jaarlijks volledig, structureel gecompenseerd voor de huurderving als gevolg van de huurbevrozing in 2025 en 2026?
- 194 Waarom wordt er in de post «investeren sociale huur» onvoldoende geld uitgetrokken om de door de huurbevrozing uitgeholde investeringscapaciteit van woningcorporaties volledig te repareren?
- 195 Kunt u uiteenzetten hoe de verwachting is opgebouwd dat het begrotingstotaal van Asiel en Migratie gaat dalen met ongeveer 4 miljard euro in 2030 t.o.v. 2025? Op welke posten dalen de kosten? En waarop zijn deze verwachtingen gebaseerd?
- 196 Waar was de LPO voor bedoeld die nu wordt ingehouden voor de «rijksbrede problematiek?»
- 197 Kunt u een totaaloverzicht maken van de uitgaven (begrotingssteun, militair en Oekraïne opvang) aan Oekraïne in de periode 2020–2030 (graag per jaar uitsplitsen) zowel leningen als giften bilateraal door Nederland verstrekt als door de Europese Unie?
- 198 Hoeveel scholen maken momenteel gebruik van de onderwijskansenregeling in het voortgezet onderwijs en hoeveel leerlingen zijn hierbij betrokken?
- 199 Kunt u aangeven hoeveel scholen in totaal gebruik maken van de onderwijskansenregeling en wat de consequenties zijn van het uitfasen van de onderwijskansenregeling?
- 200 Wat zijn de verwachte gevolgen van het opheffen van de onderwijskansenregeling voor scholen met een hoge achterstandsscore?
- 201 Wordt er voorzien in alternatieve ondersteuning voor scholen die per 2027 geen aanspraak meer kunnen maken op de onderwijskansenregeling?
- 202 Hoe wordt gemonitord of het opheffen van de onderwijskansenregeling invloed heeft op onderwijsresultaten van leerlingen met een onderwijsachterstand?
- 203 Welke vormen van extra bekostiging blijven bestaan voor scholen met veel leerlingen met een risico op onderwijsachterstanden?
- 204 Wat is de reden volgens de Minister achter de toezegging om de militaire steun te continueren met 3,1 miljard euro terwijl er reeds circa 10 miljard euro beschikbaar is gesteld aan militaire steun sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne?
- 205 In welke mate heeft de Minister zicht op de effectiviteit van deze extra militaire steun aan een duurzame vrede tussen Oekraïne en Rusland?
- 206 Hoe verhoudt de extra militaire uitgaven aan Oekraïne zich tot bezuinigingen op sociale voorzieningen zoals de WW en de kinderopvang volgens de Minister?
- 207 In hoeverre is het volgens de Minister wenselijk om een wapenwedloop aan te gaan met Rusland door extra te investeren in defensie, terwijl het huidige defensiebudget van de NAVO ongeveer 3 keer hoger ligt dan die van Rusland?
- 208 Waarom wordt de vereenvoudiging toeslagpartnerschap niet gedekt via de envelop groepen in de knel, die voor dit soort zaken toch bedoeld was?

- 209 Wat zijn de gevolgen per maand voor de energierekening voor huishoudens als gevolg van de verlagen van de energiebelasting?
- 210 Wat is de reden voor de tijdelijke verlaging van de energiebelasting, in plaats van een structurele verlaging?
- 211 Kan de Minister toelichten waarom de uitgaven van het Ministerie van Justitie en Veiligheid aan de NAVO-top zijn verdubbeld ten opzichte van de raming in de voorjaarsnota van afgelopen jaar, en mogelijk zullen toenemen? Betreft de mogelijke stijging in kosten ook de extra inzet van politie en veiligheidsdiensten?
- 212 Hoe wordt volgens de Minister geborgd dat de inzet van politie en veiligheidsdiensten tijdens de NAVO-top niet ten koste gaat van de handhaving?
- 213 Hoe zien de inkomstenkaders voor de inkomstenbelasting eruit na beperkte toepassing van de tabelcorrectiefactor in punt 2 & 6?
- 214 Zijn gemeenten nu voldoende gefinancierd om de Woontopafspraken uit december 2024 te kunnen waarmaken?
- 215 Kunt u uiteenzetten hoe men tot een belastingvermindering van 529,10 komt? En is dit per gezin?
- 216 Kan aangegeven worden wat de impact is voor de volkshuisvesting van de dekking van de maatregelen ter dekking van de tegenbewijsregeling?
- 217 Op welk prijspeil zijn de besparingen van € 68 miljoen voor verkorten trajectduur jeugdhulp en € 260 miljoen voor invoeren een eigen bijdrage jeugdhulp van tabel 11 punt 6 op bladzijde 33 in 2028 ingeboekt op het gemeentefonds?
- 218 Wordt het bedrag van € 507 miljoen voor het indexeren opbrengst hervormingsagenda jeugd van tabel 11 punt 6 op bladzijde 33 ook met de nieuwe berekeningsmethode voor taakwijzigingen geïndexeerd via de accrestranches uit voorgaande jaren? En zo ja, hoe hoog is dit bedrag van deze indexering in totaal?
- 219 Is bij de indexering van de ombuigingen van de hervormingsagenda met € 507 miljoen in 2028 er ook rekening mee gehouden dat slechts de helft hiervoor wordt meegenomen, daar gemeenten de andere helft al zelf moeten opvangen met ombuigingen, doordat de helft van het risico van de kostenstijging bij hen is neergelegd en ze daar al buiten de hervormingsagenda om ombuigingen voor moeten realiseren?
- 220 Hoe luidt de onderliggende berekening van het bedrag van tabel 11 punt 6 op bladzijde 33 van € 507 miljoen voor het indexeren opbrengst hervormingsagenda jeugd?
- 221 Worden de bedragen van de ombuigingen uit de hervormingsagenda jeugd van € 1.017 miljoen die in tabel 11 op bladzijde 33 in 2028 volledig zijn ingeboekt, met de nieuwe berekeningswijze taakwijzigingen ook onderwater via de accrestranches van de voorgaande jaren geïndexeerd?
- 222 Is/wordt het reeds ingeboekte bedrag aan ombuigingen van de hervormingsagenda jeugdhulp in 2025 met de nieuwe berekeningswijze van taakwijzigingen onderwater via het accres geïndexeerd? En zo ja, hoeveel bedraagt het totaalbedrag aan negatief accres van deze indexatie in 2028?
- 223 Hoe ziet de oploop van de ombuigingen uit de hervormingsagenda jeugd er in 2026 en 2027 uit met de correctie van tabel 11 punt 3 «Groeipad maatregelen Hervormingsagenda jeugd» op bladzijde 33? En wordt deze oploop met de nieuwe berekeningswijze van taakwijzigingen ook via het accres geïndexeerd?
- 224 Heeft er bij het nieuwe groeipad van de hervormingsagenda jeugd een verrekening plaatsgevonden met de € 108 miljoen aan gemist accres (negatieve indexatie) die is achtergebleven bij het terugdraaien van de extra korting jeugd van € 511 miljoen met de Miljoenennota 2025?
- 225 Heeft er bij de berekening van het bedrag van € 507 miljoen voor het indexeren opbrengst hervormingsagenda jeugd van tabel 11 punt 6 op bladzijde 33 een verrekening plaatsgevonden met de indexatie van de ingeboekte bedragen voor de ombuigingen uit de hervormingsagenda via het accres?
- 226 Hoe is het bedrag van € 400 miljoen «Demping terugval gemeentefonds 2026» van punt 1 van tabel 11 op bladzijde 33 bepaald?
- 227 Klopt het dat de structurele financiële positie van gemeenten vanaf 2028 per saldo niet is verbeterd, maar ongeveer hetzelfde is gebleven (tabel p. 33)?
- 228 Hoe verhouden reeks 9 en 17 en 18 zich met elkaar?
- 229 Kunt u Tabel 12 Inkomstenkader, inclusief de structurele doorwerking en inclusief de toelichting, actualiseren en daarin ook de besluitvorming uit de brief Pakket voor Groene Groei voor zover die gevolgen heeft voor de inkomstenkant verwerken?
- 230 Wat is de stand van het EMU-saldo voor de periode 2025 tot en met 2030 na verwerking van de besluitvorming uit de brief Pakket voor Groene Groei?
- 231 Wat is de reden dat het inkomstenkader niet jaar-op-jaar sluit, en hoe verhoudt dat zich tot de begrotingsregels?
- 232 Waarom is de arbeidsongeschiktheidspremie structureel met € 225 miljoen per jaar verhoogd?
- 233 Heeft het kabinet andere dekkingsmaatregelen voor de tijdelijke verlaging van de energiebelasting overwogen dan de structurele verhoging van de arbeidsongeschiktheidspremie?
- 234 Met hoeveel procentpunt wordt de arbeidsongeschiktheidspremie in totaal met deze Voorjaarsnota structureel verhoogd? Hoeveel levert dat jaarlijks op?
- 235 Hoe groot is de resterende stelpost fiscale regelingen en constructies voor de jaren 2026 en verder?

- 236 Tot welke ramingsbijstelling heeft de certificatie van de Wet tegenbewijsregeling box 3 voor de verschillende betrokken jaren geleid?
- 237 Op welke wijze wordt de resterende stelpost fiscale regelingen en constructies voor 2026 ingevuld?
- 238 Kunt u aangeven wat de consequenties zijn van het niet halen van de taakstelling stelpost fiscale regelingen en constructies voor de jaren 2026, 2027 en 2028?
- 239 Waarom is de arbeidsongeschiktheidspremie structureel met € 225 miljoen per jaar verhoogd?
- 240 Welk effect heeft de huurbevriezing in 2025 en 2026, in verband met de huurderving en de verminderde investeringscapaciteit bij woningcorporaties, op de meerjarenraming voor de vennootschapsbelasting en de btw?
- 241 Op welke parameters heeft de tabelcorrectiefactor invloed? Welke parameters stijgen minder hard door de tabelcorrectiefactor minder toe te passen?
- 242 Kunt u nader toelichten wat het effect van de gestegen huizenprijzen in 2024 op die ramingsbijstelling is geweest?
- 243 Waarom is er met de beperkte toepassing van de tabelcorrectiefactor gekozen voor een (gedeeltelijke) structurele dekking van de stelpost fiscale regelingen en constructies?
- 244 Waarom wordt de Aof-premie door middel van reeks 17 en 18 budgetneutraal aangepast? Is dit in lijn met de wens van de Kamer rondom het Belastingplan in 2022?
- 245 In 2025 bedragen de ontvangsten naar verwachting 428,7 miljard euro, de raming voor 2030 is 534,9 miljard euro, waardoor wordt dit verschil veroorzaakt? En wat betekent dit voor de uitgaven dan wel de hoogte van de belastingtarieven?
- 246 Wat is de omvang van de per saldo meevaller binnen de Zvw-uitgaven?
- 247 Hoe verhoudt de compenserende lastenverzwaring in 2026 zich tot de begrotingsregel van het kabinet dat een per saldo meevaller in de Zvw-uitgaven na saldering kan worden ingezet voor een lastenverlichting?
- 248 Is de per saldo meevaller binnen de Zvw-uitgaven gebruikt om tegenvallers elders in de zorg en op de VWS-begroting te dekken, en zo ja welke?
- 249 Is de per saldo meevaller binnen de Zvw-uitgaven ook gebruikt om andere tegenvallers, buiten de zorg en de VWS-begroting te dekken?
- 250 Hoe verhoudt de compenserende lastenverzwaring in 2026 zich tot de begrotingsregel van het kabinet dat een per saldo meevaller in de Zvw-uitgaven na saldering kan worden ingezet voor een lastenverlichting?
- 251 Waarom is, zoals ook blijkt uit de verticale toelichting, de actualisatie van de GGZ-uitgaven nu pas voor 2027 en verder verwerkt in de begroting?
- 252 Hoe verhoudt de inschatting van het CPB dat er sprake is van een «overschrijding van het inkomstenkader voor het zorgdeel van cumulatief € 2,0 miljard over de kabinetsperiode» zich tot de verwerking van het zorgdeel in de Voorjaarsnota (Tabel 12)?
- 253 Kan een uitsplitsing gegeven worden van de accijnzen in figuur 7?
- 254 Het kabinet neemt de aanbevelingen van de expertgroep realistisch ramen over, wat gaat er concreet gebeuren, welke stappen gaan er concreet gezet worden en wanneer?
- 255 In de Voorjaarsnota is vermeld dat er vanaf 2029 een belasting op e-sigaretten (vapes) wordt ingevoerd, wat 75 miljoen per jaar zal opleveren. Kan worden toegelicht welke berekening hiervoor gebruikt is? Welke verdeelsleutel voor e-vloeistof (hoeveel eurocent per ml e-vloeistof) wordt er gehanteerd?
- 256 Zijn de verwachte opbrengsten van de belasting op e-sigaretten (vapes) vanaf 2029 inclusief verhaalde misgelopen belasting op illegale e-sigaretten? Wordt de misgelopen belasting op illegale e-sigaretten verhaald op de handelaren?
- 257 In de toelichting bij 4.1 punt 16 wordt aangegeven dat de vormgeving en uitvoerbaarheid van de belasting op e-sigaretten (vapes) op dit moment wordt onderzocht. Wanneer wordt dit onderzoek afgerond en worden de conclusies verwacht?
- 258 Hebben de inzichten en adviezen van de Expertgroep realistisch ramen al vrucht afgeworpen en effect gehad op de inkomstenraming in de Voorjaarsnota? Zo ja, op welke wijze?
- 259 Waarom is er bij de Voorjaarsnota niets gedaan met de meevaller van 21 miljard euro in 2024 en van 8 miljard euro in 2025?
- 260 Waarom leiden, cf. Tabel 14, beleidswijzigingen tot een daling van de inkomsten in 2028?
- 261 Waar is de extra verwachte onderuitputting en de hogere in=uitaakstelling van 4,1 miljard euro per jaar precies op gebaseerd?
- 262 Kunt u Tabel 14 actualiseren en daarin ook de «Klimaatfondsbesluitvorming» voor zover die gevolgen heeft voor de inkomstenkant verwerken?
- 263 Hoe ontwikkelen de beleidsmatige lasten in de Voorjaarsnota zich in vergelijking tot het bij Miljoenennota gepresenteerde beeld, en welk deel daarvan is het effect van het kabinetsbeleid?
- 264 Hoe ontwikkelen de beleidsmatige lasten zich als ook de klimaatbesluitvorming wordt meegenomen, en welk deel daarvan is het effect van het kabinetsbeleid?
- 265 Kunt u al aangeven hoe de beleidsmatige lasten zijn verdeeld tussen de categorieën inkomen/arbeid, vermogen/winst, klimaat/milieu en overig? Zo nee, wanneer wel?
- 266 Waarom is de raming van uiteindelijk oninbare schuld ongewijzigd ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024, terwijl de oninbare schuld (licht) is toegenomen?
- 267 Waarom is de groei van de netto primaire uitgaven nu hoger dan de groei van 25,9% waar in het budgettaire-structureel plan nog vanuit werd gegaan?

268 Welke gevolgen heeft de ten opzichte van het budgettaire-structureel plan toegenomen
groei van de netto-primaire uitgaven voor de beheersing van de overheidsuitgaven en
voor de volgens de afdeling van de Raad van State benodigde publieke
investeringsimpuls?

269 Waarom bevat deze Voorjaarsnota niet net als vorig jaar een analyse van de verschillen
tussen de saldoramings van Financiën en het CPB?

270 Kunt u alsnog een toelichting geven op de verschillen tussen de saldoramings van
Financiën en het CPB?

271 Wat verklaart de verschillen in de meerjarenraming van de kosten voor de opvang van
asielzoekers van Financiën en het CPB?

272 Bij de koppen «intensiveringen» en «overige ombuigingen» staat exact dezelfde tekst,
kan hier nadere uitleg over worden gegeven?

273 Wat is de reden dat het kabinet in 2025 veel minder budget via kasschuiven doorschuift
dan in 2026?

274 In hoeverre is er met kasschuiven op gestuurd om in 2026 op een EMU-saldo van 3,0%
te komen? Hoe verhoudt zich dat tot realistisch ramen?

275 Kunt u van alle kasschuiven inzichtelijk maken in hoeverre de begrotingsregel is
gevolgd dat «de som van de totale schuif uitkomt op nul» en eventuele afwijkingen op
deze regel toelichten?

276 Wat is de reden dat de begrotingsregel dat «budgetten die worden geschoven dienen te
worden ingepast onder het uitgavenkader» niet is gevolgd in deze Voorjaarsnota?

277 Definieert het kabinet het doorschuiven van budget tot voorbij de meerjarenperiode als
een kasschuif of als een ombuiging? Kunt u dat toelichten?

278 Is ook actief gezocht naar opties voor kasschuiven naar voren, waarmee toekomstige
budgetten al eerder deze kabinetsperiode uitgegeven kunnen worden? Zo nee, waarom
niet? Zo ja, welke waren dat en waarom zijn ze niet toegepast?

279 Waarom is besloten om de totale bestedingsruimte onder het uitgavenkader in deze
kabinetsperiode (2025 t/m 2028) via kasschuiven met per saldo € 4,7 miljard te verlagen
ten opzichte van het in de Startnota afgesproken uitgavenniveau?

280 Waarop is de exacte hoogte van de uiteenlopende bedragen gebaseerd die zijn
ingeboekt voor aanvullende onderuitputting in de jaren 2025 tot en met 2028? Kunt u
van deze bedragen en de verschillen een inhoudelijke onderbouwing geven?

281 Kunt u uiteen zetten waarom u op pagina 55 van de Voorjaarsnota schrijft dat het
inboeken van aanvullende onderuitputting niet de voorkeur heeft? Waarom is het in de
Voorjaarsnota dan op grote schaal en voor vier verschillende begrotingsjaren
toegepast?

282 Kunt u per ministerie aangeven welke kasschuiven in 2025 zijn toegepast, op welke
begrotingsartikelen en met welke bedragen? Wat zijn de implicaties hiervan voor de
beleidsuitvoering in 2025?

283 Waarom acht u het «beter om onderuitputting met concrete maatregelen in de
begroting te zetten»? Is dat ook gebeurd in de Voorjaarsnota? Zo ja, voor welke
budgetten? Zo nee, waarom niet?

284 Hoe groot acht u het risico dat kasschuiven naar achteren, die in 2005 en 2026 per saldo
resulteren in het verlagen van de uitgaven met ruim € 9 miljard, de kans op aan-
vullende onderuitputting ook verkleinen?

285 Kunnen de tegenvallers bij de contributiestijgingen toegelicht worden? Zijn het
endogene ontwikkelingen? Zijn het beleidsbeslissingen?

286 Waarom is in deze Voorjaarsnota gekozen voor het inboeken van aanvullende onderuit-
putting en in het verleden voor taakstellende onderuitputting? Ziet u daar verschil in?

287 Er is een kasschuif HVP van 1,4 miljard euro, omdat de verwachting is dat Nederland
dat geld pas in 2026 ontvangt, waarop is dat gebaseerd?

288 Kunt u de Kamer het ambtelijk rapport met beleidsopties voor negatief beoordeelde
fiscale regelingen tijdig voor het debat over de Voorjaarsnota doen toekomen?

289 Wat is het beleid ten aanzien van wisselkoersverschillen (onder andere op
dollarbetalingen)?

290 Waaraan worden de verdragsmiddelen Suriname besteed? Waar wordt in 2025 al het
geld aan besteed, want er vindt ook een kasschuif van 2026 en 2027 naar 2025 plaats?

291 Om wat voor meevallers gaat het bij de structurele ramingsbijstelling van
circa 48 miljoen euro ter dekking van de begrotingsproblematiek?

292 Op meerder plekken in de Voorjaarsnota wordt het eigen vermogen van instanties
(o.a. DJI en Justis, maar ook NVWA (pagina 141) afgeroomd, kan een totaaloverzicht
van alle reserves en eigen vermogen van instanties, agentenschappen en ZBO's worden
gegeven? In hoeverre zijn al deze reserves en eigen vermogen nodig?

293 Waarom wordt er door u en de fractievoorzitters van de coalitiepartijen besloten waar
de extra middelen als gevolg van de koppeling van het totale ODA budget aan het Bruto
Nationaal Inkomen aan worden besteed?

294 Waarom wordt er gekozen voor een post IDA dat wel onder ODA budget valt maar op
de begroting van het Ministerie van Financiën staat? Waarom wordt de Minister van
Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp bij deze keuze niet betrokken?

295 Hoe wordt invulling gegeven aan het amendement dat voorziet in extra plekken in licht
beveiligde inrichtingen, en in welke regio's worden deze gerealiseerd?

296 Wat is het doel van het extra beschikbare budget voor politie en veiligheidsketen, en
hoe wordt dit vertaald naar zichtbare verbeteringen in de wijk?

- 297 De prijsbijstelling tranche 2025 wordt overgemaakt naar de Staten-Generaal, is dit de volledige 100%? Zo ja, waarom is dit anders dan bij vele andere begrotingen waar maar 50% van de prijsbijstelling beschikbaar wordt gesteld? Kan er een totaaloverzicht van de loon- prijsbijstelling worden gegeven, waar die 50% is en waar 100% en wat de reden van het verschil is?
- 298 Wat wordt bedoeld met de begrotingskoersproblematiek en de aanpassing in relatie tot de kabinetten van de gouverneurs van Sint-Maarten en Aruba?
- 299 Hoe verantwoordt u de verhouding tussen de miljardensteun aan Oekraïne en de zeer beperkte steun aan burgers in Palestina die lijden onder de genocide uitgevoerd door Israël?
- 300 Waarom wordt er gekozen voor een structurele bezuiniging op de UNWRA die essentieel is voor het bieden van hulp aan Palestijnse vluchtelingen?
- 301 In hoeverre is er bij het budget «school en omgeving» sprake van een structurele onderuitputting (nu is een meevaller van 53,9 miljoen)?
- 302 Waarom zitten er in de VJN intensiveringen zoals de «basisvaardigheden mbo» en «niet afschaffen OV-vergoeding buitenland studerenden»? Waarom wordt dit niet in de reguliere begroting van 2026 verwerkt? Wat was het exacte advies van de landsadvocaat? Welke communicatie heeft hierover eerder met de Kamer plaatsgevonden?
- 303 Welke concrete uitgaven vallen onder de intensiveringen op het terrein van cultuur en wetenschap, die vanaf 2025 oplopen tot € 916 miljoen in 2030, en hoe worden deze middelen verdeeld over de verschillende beleidsterreinen binnen cultuur en wetenschap?
- 304 Welk deel van de intensiveringen op cultuur zoals opgenomen in de Voorjaarsnota is bestemd voor nieuwe of onafhankelijke culturele initiatieven? En op welke wijze wordt geborgd dat de middelen niet onevenredig terechtkomen bij reeds gevestigde instellingen?
- 305 Kunt u aangeven op welke wijze de aanpak van stagediscriminatie verschilt tussen hogescholen en universiteiten?
- 306 Hoe gaat de uitvoering van het stagediscriminatiemanifest en de daaraan gekoppelde werkgroep geëvalueerd worden?
- 307 Wat zijn de vervolgstappen omtrent de aanpak van stagediscriminatie na afloop van de stagediscriminatie werkgroep in 2026?
- 308 Vindt u het belangrijk dat de aanpak van stagediscriminatie geborgd blijft bij universiteiten en hogescholen en dat hier middelen voor beschikbaar moeten blijven zijn?
- 309 Ziet de Minister de aanpak van stagediscriminatie door onderwijsinstellingen als een onderdeel van de zorgplicht voor sociale veiligheid?
- 310 Hoe wordt ervoor gezorgd dat de korting van € 50 miljoen op de NPO niet ten koste gaat van de beschikbaarheid van informatie en cultuur voor brede lagen van de bevolking?
- 311 Waarom is er besloten om alleen het volume-effect van de koppeling van het totale ODA budget aan het Bruto Nationaal Inkomen (330 miljoen euro) volledig te gebruiken voor het ODA budget? Waarom wordt er in de suppletoire begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp gecommuniceerd over een bedrag van 768 miljoen euro wat ook het prijseffect meeneemt?
- 312 Kan in een overzicht worden aangegeven hoeveel het totale ODA budget zou stijgen in de jaren 2026 t/m 2030 wanneer volledig zou worden gekoppeld aan 0,7% en Bruto Nationaal Inkomen? Hoeveel zou het totale ODA budget stijgen wanneer zou worden gekoppeld aan 0,44%? Kan dit worden aangevuld in de tabel zoals op pagina 110 van de beslisnota?
- 313 Waarom wordt er gekozen voor een nieuwe systematiek van koppelen wat het ODA budget alleen maar minder transparant maakt?
- 314 Waarom is er besloten om alleen het volume-effect van de koppeling van het totale ODA budget aan het Bruto Nationaal Inkomen (330 miljoen euro) volledig te gebruiken voor het ODA budget? Waarom wordt er in de suppletoire begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp gecommuniceerd over een bedrag van 768 miljoen euro wat ook het prijseffect meeneemt?
- 315 Kan een volledig overzicht gegeven worden van de voorstellen voor koopkracht maatregelen in Caribisch Nederland (zowel bij SZW als eventueel bij andere ministeries, als algemeen), waar het gaat om energie, drinkwater, internet, etc.? Hoe was in 2023 en 2024 de ondersteuning op deze terreinen (hoeveel en voor welke onderwerpen)?
- 316 Wat betekenen de voorgestelde maatregelen voor de koopkracht op de BES-eilanden, graag uitgesplitst voor verschillende groepen?
- 317 Worden de middelen van de Aanvullende Post voor de ontsluiting van nieuwe woningen uit het Hoofdlijnenakkoord (EUR 2,5 miljard) nu overgeheveld naar de lenW-begroting of naar de begroting van het Mobiliteitsfonds?
- 318 Waarom komt van de aan de begroting van het Mobiliteitsfonds toegevoegde WoMo II middelen (de EUR 2,5 mrd hoofdlijnenakkoordmiddelen voor de ontsluiting van nieuwe woningen) na toepassing van de kasschuif WoMo II middelen slechts EUR 275 mln in de huidige kabinetsperiode (2025–2028) tot besteding?
- 319 Waarom is er bij de aanpassing van de brede weersvoorziening niet meer rekening gehouden met de Europese voorwaarden, waardoor er nu 12 miljoen moet worden bijgeplust?

- 320 Welke concrete plannen zijn er om nieuwe woningbouwlocaties sneller te ontsluiten, en hoe wordt daarbij gestuurd op realistische uitvoerbaarheid?
- 321 Welke stappen worden er ondernomen om de bereikbaarheid van Groningen Airport Eelde te verbeteren, en wat is de beoogde impact hiervan op de regionale economie?
- 322 Welke maatregelen neemt het kabinet om het aantal onveilige spoorwegovergangen, zoals op het traject Harderwijk-Amersfoort, te verminderen, en welke locaties worden prioritair aangepakt?
- 323 In januari 2024 is toegezegd dat in Q1 van 2025 een regeling voor de stimulering van de biologisch markt zou worden opengesteld, wat is daar de stand van zaken van en wanneer kan de Kamer publicatie van deze regeling verwachten?
- 324 Wat zijn de gevolgen van de verhoging van het minimumjeugdloon? Hoe worden de ondernemers daarvoor gecompenseerd? Welke gevolgen heeft dit voor prijzen in bijvoorbeeld de supermarkten? En welke lessen bij de verhoging van het minimumloon in Nederland en op Caribisch Nederland zijn meegenomen en meegewogen bij dit voorstel? Welke gevolgen heeft dit voor het aanbod van banen die vooral door jongeren worden ingevuld?
- 325 Wat wordt precies gedaan met de 4 miljoen euro die het kabinet vrijmaakt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op Bonaire, Sint Eustatius en Saba? Wat zijn de meetbare doelen die daarmee bereikt moeten worden?
- 326 Hoeveel geld is er gereserveerd voor de verschillende sporen van de nieuwe wet participatiewet in balans?
- 327 Aan welke specifieke beleidsopties uit OCTAS wordt invulling gegeven met het gereserveerde geld?
- 328 Hoeveel middelen zijn er nodig om respectievelijk stelsel 1, 2 of 3 van OCTAS uit te voeren?
- 329 Wat is het snelste moment dat de afschaffing loonwaardemeting voor beschut werk gerealiseerd kan worden, los van andere prioriteiten?
- 330 Wat is de reden om alleen bij beschut werk de loonwaardemeting af te schaffen en niet de loonwaardemeting af te schaffen voor andere groepen?
- 331 Hoe groot is de groep mensen die geraakt zal worden door de maatregel om de WW van 24 naar 18 maanden te verkorten?
- 332 Hoe verhoudt de maatregel om de WW van 24 naar 18 maanden te verkorten zich tot het doel van deze Minister en dit kabinet om de bestaanszekerheid van mensen te verbeteren?
- 333 Deelt u de opvatting van de FNV dat voornamelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals gedeeltelijk arbeidsongeschikten en ouderen, getroffen zullen worden door deze maatregel?
- 334 Hoe rechtvaardigt het kabinet dat mensen die langdurig werkloos zijn en een koopwoning hebben met een overwaarde van circa € 64.000, geen recht meer hebben op een bijstandsuitkering, terwijl het in de praktijk voor veel 55-plussers en mensen met een beperking onmogelijk is hun woning te verkopen of een nieuwe hypotheek af te sluiten, zoals blijkt uit de analyse van CNV?
- 335 Het kabinet heeft kenbaar gemaakt dat het aan de slag zal gaan met het uitwerken van «extra maatregelen» om mensen die geen baan hebben «beter te begeleiden naar nieuw werk» naar aanleiding van deze ingrijpende bezuiniging op de WW. Welke maatregelen zal het kabinet nemen om dit te realiseren?
- 336 Hoe wordt rekening gehouden met de koopkrachtontwikkeling bij de vervanging van het abonnementstarief Wmo met name van de middengroepen?
- 337 Wat wordt precies bedoeld met prijscompensatie zorguitgaven BES-eilanden? Wat is het beleid c.q. wat zijn de afspraken?
- 338 Hoe kan het met een jaar uitstellen van het trancheren van het eigen risico zorgen voor een besparingsverlies?
- 339 Hoe wordt de pakketmaatregel geneesmiddelen ingevuld?
- 340 Wat is het doel van het RSV-immunisatieprogramma, welke groepen komen in aanmerking, en hoe wordt de effectiviteit van het programma gemonitord?
- 341 Op welke wijze zorgt het kabinet ervoor dat zorgaanbieders ook medisch noodzakelijke zorg kunnen blijven verlenen aan onverzekerbare vreemdelingen?
- 342 Wat betekent het uitstel van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo voor cliënten en voor gemeenten?
- 343 Waarom wordt de intensivering huurregister nu via de Voorjaarsnota geregeld en niet zoals gebruikelijk in de Miljoenennota?
- 344 Is het kabinet voornemens de eigen bijdrage voor GVS geneesmiddelen opnieuw te maximeren in 2026 en wanneer komt daar meer helderheid over?
- 345 Kan het kabinet nader toelichten welke zelfzorggeneesmiddelen daarbij beoogd worden? Wanneer en met welke partijen wordt de aanpassing van de aanspraak verder uitgewerkt? Worden, met het oog op mogelijke gevolgen voor mensen met een chronische aandoening, ook patiëntenorganisaties betrokken bij de uitwerking?
- 346 Welke huurprijsgrenzen wil het kabinet hanteren voor huurwoningen die onder de Wet betaalbare huur vallen? En hoeveel huurwoningen vallen dan straks onder de regeling t.o.v. huidige situatie?
- 347 Hoe wil het kabinet invulling geven aan het meer gewicht geven van de WOZ-waarde in de huurprijs? En in welke mate wordt er minder rendement behaald op woningen (in verschillende prijscategorieën) in grote steden t.o.v. Nederland?

348 Op basis van hoeveel individuele gevallen waarbij de wettelijke beslistermijn is
overschreden, is de raming van € 20 miljoen in 2025 en € 50 miljoen in 2026 aan
dwangsommen opgebouwd, en wat is het gemiddelde bedrag per geval waarop deze
inschatting is gebaseerd?

349 Kunt u toelichten waar de geraamde € 115 miljoen aan budgettaire consequenties als
gevolg van het tweestatusstelsel en andere asielwetgeving concreet naartoe gaan,
uitgesplitst naar de betrokken uitvoeringsorganisaties zoals de IND en de rechtspraak,
en welke activiteiten of capaciteitsuitbreidingen hiermee precies worden bekostigd?

350 Kunt u toelichten waar de aanvullende 2,5 miljoen euro aan middelen voor de
oprichting van het Ministerie van Asiel en Migratie concreet aan wordt besteed?

351 Hoe wordt de reservering van € 374 miljoen aan structureel budget voor de IND (MPP)
besteed, en welk aandeel hiervan is bedoeld voor het behoud dan wel uitbreiding van
personele capaciteit voor het afhandelen van asielaanvragen?

352 Welk deel van het extra budget voor crisishulpverlening dat beschikbaar is gesteld aan
het COA in 2025 en 2026 betreft huisvestingskosten, en welk deel betreft overige
voorzieningen zoals medische zorg en begeleiding?

353 Welke uitvoeringsorganisaties ontvangen middelen vanuit de € 115 miljoen aan
budgettaire consequenties van het tweestatusstelsel, en hoe wordt onderling afge-
stemd om overlapping of dubbele inzet te voorkomen?

354 Is in de verdeling van de € 65 miljoen aan aanvullende uitvoeringsmiddelen rekening
gehouden met specifieke voorzieningen voor alleenstaande minderjarige vreemdelin-
gen, zoals genoemd bij de Stichting NIDOS?

355 Op welke wijze wordt gemonitord of de invoering van het tweestatusstelsel leidt tot een
toename van beroep- en bezwaarprocedures, en zijn hiervoor al middelen gereserveerd
voor rechtsbijstand of de rechtspraak?

356 In hoeverre is in de Voorjaarsnota rekening gehouden met de uitspraak van het
Europees Hof van Justitie van 8 mei 2025 over de onrechtmatige verlenging van de
beslistermijn voor asielaanvragen, en met de daaruit voortvloeiende risico's op extra
dwangsommen tot € 100 per persoon per dag in ruim 35.000 zaken?

357 Als het kabinet het wenselijk vindt om de koopkracht te verbeteren door middel van
verhoging van de huurtoeslag, waarom wordt de meevaller van ca. 0,3 miljard euro in
de huurtoeslag dan niet benut voor een beleidsmatige verhoging van de huurtoeslag?

358 Hoeveel mensen staan er op de wachtlijst voor een sociale huurwoning?

359 Welke taken krijgt het nieuwe Huurregister en hoe gaat dit bijdragen aan transparantie
op de huurmarkt?

360 Wat zijn de doelstellingen van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie, en
hoe wordt samenwerking met gemeenten hierin vormgegeven?

361 Wat is de exacte berekening van de bezuiniging op de huurtoeslag als gevolg van de
huurbevrozing? Welke cijfermatige aannames, berekeningen en formules liggen
hieraan ten grondslag?

362 Hoe is de meevaller in de huurtoeslagontvangsten te verklaren?

363 Waaraan wordt de ombuiging van 150 miljoen euro incidenteel uit hoofde van «Dekking
bestendiging VRO» precies besteed en in welk jaar?

364 Uit welke «overige middelen» uit «diverse reeksen» komt de niet toegelichte 35 miljoen
euro van de in totaal 150 miljoen euro van de «Dekking bestendiging VRO»?

365 Hoeveel woningen kunnen er minder worden gerealiseerd als gevolg van de kortingen
op o.a. de realisatiestimulans, grootschalige woningbouw en de Woningbouwimpuls in
kader van de ombuiging «dekking bestendiging VRO» van in totaal 150 miljoen euro?

366 voor welke sociale huurwoningen, van welke verhuurders, geldt de huurbevrozing in
2025 en 2026?

367 Heeft de coalitie tijdens de onderhandelingen over de huurbevrozing advies ingewon-
nen bij 1) de Minister van VRO, 2) ambtenaren van het Ministerie van VRO 3) ambtena-
ren van het Ministerie van Financiën 4) de Dienst Toeslagen en 5) de Autoriteit
woningcorporaties? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is er met dit advies gedaan?

368 Heeft u tijdens de onderhandelingen over de huurbevrozing advies ingewonnen bij
1) de Minister van VRO, 2) ambtenaren van het Ministerie van VRO 3) ambtenaren van
het Ministerie van Financiën 4) de Dienst Toeslagen en 5) de Autoriteit woningcorpora-
ties? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is er met dit advies gedaan?

369 Hoe verhoudt de huurbevrozing en de daardoor veroorzaakte uitholling van de
investeringscapaciteit van woningcorporaties zich tot de conclusie van de Commissie
Sociaal Minimum (2023) dat «[b]ij sociale huurwoningen [...] het probleem met name in
de beschikbaarheid [zit]. Huishoudens met een inkomen op het sociaal minimum in een
sociale huurwoning hebben doorgaans een betaalbare woning. Huishoudens zonder
sociale huurwoning moeten – noodgedwongen – uitwijken naar een duurder woning,
waardoor de kosten snel kunnen oplopen. Als er meer sociale huurwoningen beschik-
baar komen voor huishoudens met een laag inkomen, maakt dat huishoudens minder
kwetsbaar voor hoge uitgaven aan wonen.»?

370 Wat is het effect van de huurbevrozing op de wachtlijsten voor sociale huurwoningen?
Hoe pakt dat uit per woondealregio? Zijn er verschillen tussen doelgroepen (uitgesplitst
naar contractvorm, verhuurder en huurtoeslagontvangers en niet-ontvangers; tot 120%
sociaal minimum, tot inkomensgrens passend toewijzen, tot doelgroepengrenzen sociale
huurwoning, middeninkomens, hogere inkomens)?

371 Hoeveel statushouders wachten op een sociale huurwoning? Wat is de impact op de
wachttime voor deze groep als gevolg van de huurbevriezing? Wat zijn de kosten van
372 elke dag dat een statushouder moet verblijven in een reguliere- of noodopvang?
Hoe verandert de betaalbaarheid voor starters op de huurmarkt als gevolg van de
huurbevriezing? Hoe pakt dat uit per woondealregio?

373 Wat zijn de gevolgen van de huurbevriezing voor jongeren die uit huis willen gaan? Hoe
pakt dat uit per woondealregio?

374 Hoe beïnvloedt de huurbevriezing het prijsniveau in de vrije huursector? Hoe pakt dat
uit per woondealregio?

375 Hoe verandert als gevolg van de huurbevriezing de investeringsbereidheid in de
vrijesectorwoningmarkt? Hoe pakt dat uit per woondealregio?

376 Wat zijn de effecten van de huurbevriezing op nieuwbouwplannen die bestaan uit
sociale huurwoningen en andere typen woningen. Welk deel van de projecten bevat
gemengde plannen? Hoe pakt dat uit per woondealregio?

377 Hoe beïnvloedt de huurbevriezing de doorstroming in de sociale huursector? Hoe pakt
dat uit per woondealregio?

378 Welke voorbeelden van een huurbevriezing zijn er bekend in het verleden of in andere
landen? Wat zijn de effecten van deze huurbevriezing geweest in brede zin op de
volkshuisvesting? Welke lessen zijn uit deze evaluaties getrokken bij het besluit tot
huurbevriezing?

379 Wat is het doel van de huurbevriezing? Welke feiten en cijfers liggen ten grondslag aan
de besluitvorming? Welke alternatieven zijn overwogen alvorens tot een huurbevriezing
is over gegaan? Hoe zijn deze alternatieven tegen elkaar afgewogen?

380 Deelt het kabinet de zorgen van de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw over
de impact van de voorgenomen huurbevriezing?

381 Onderschrijft het kabinet de impactanalyse van de stichting Waarborgfonds Sociale
Woningbouw (WSW) waarin wordt geconcludeerd dat ongeveer 140 van de 262 actieve
deelnemers in de komende vijf jaar niet meer kunnen voldoen aan de financiële normen
die WSW hanteert voor het verstrekken van borging op leningen, en waarin WSW
verwacht dat de corporaties hun investeringen al in de jaren 2027–2029 en mogelijk ook
daarna fors neerwaarts moeten gaan bijstellen?

382 Kunt u de Kamer via de beantwoording van deze feitelijke vragen of anderszins voor de
behandeling van de Voorjaarsnota en de suppletore begrotingen, informeren over de
uitkomst van de vraag van de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
aan ca. 140 woningcorporaties om op korte termijn informatie aan te leveren over de
impact van de huurbevriezing en de bijsturingsmaatregelen die zij verwachten te
treffen?

383 Deelt u de conclusie van de Autoriteit woningcorporaties dat de ambities uit de
Nationale prestatieafspraken 2025–2035 en andere volkshuisvestelijke opgaven in het
gedrang komen door de huurbevriezing?

384 Kan uit de voorgenomen huurbevriezing worden afgeleid dat het kabinet het recente
signaal van de Autoriteit woningcorporaties verwerpt dat moet worden gelet op de
samenhang tussen huurbeleid, huurtoeslagbeleid én woonlasten, omdat de verhouding
tussen de huurprijs en de (energetische) kwaliteit van sociale huurwoningen is
verstoord door het nationaal gevoerde huurbeleid, dat dit ten koste gaat van investerin-
gen in kwaliteit door corporaties, en dat dit ook een risico is voor de doorstroming en
het rechtvaardigheidsgevoel bij huurders en woningzoekenden?

385 Kunt u een overzicht maken van de huurverhogingen voor zittende huurders uitgesplitst
naar contractvorm en verhuurder sinds 2020? Kunt u dit afzetten tegen de inflatie en
cao-loonontwikkeling in diezelfde periode?

386 Kunt u inzicht geven in ontwikkeling van de prijs-kwaliteit verhouding tussen 2015 en
nu van huurwoningen van 1) corporaties, 2) particuliere sociale verhuurders, 3) overige
particuliere verhuurders en 4) institutionele verhuurders?

387 Kunt u het voordeel voor huurders van een huurbevriezing vergelijken met het voordeel
voor huurders van wie de woning geïsoleerd wordt?

388 Kunt u op basis van de doorrekeningen van Ortec Finance over de huurbevriezing een
overzicht geven van het verlies aan investeringscapaciteit bij woningcorporaties per
woondealregio?

389 In het hoofdlijnenakkoord van deze coalitie werd een huurverhoging van 6,1% geacht
betaalbaar te zijn. Sinds de ondertekening zijn de lonen harder gestegen dan voorzien.
Wat is exact de argumentatie en cijfermatige onderbouwing dat een huurbevriezing
noodzakelijk is?

390 Wat is de stand van zaken voor wat betreft het IBO Huur? Wanneer gaat dit rapport naar
de Kamer? Welke opties worden hierin besproken?

391 Wat zijn de gevolgen van de huurbevriezing voor de kredietwaardigheid van WSW en
woningcorporaties? Is bij het berekenen van het effect van de huurbevriezing rekening
gehouden met een mogelijk lagere kredietwaardigheid van WSW geborgde financie-
ring? Hoe groot is het verlies aan investeringscapaciteit als de rating daadwerkelijk zou
dalen?

392 Voor welke sociale huurwoningen, van welke verhuurders, geldt de huurbevriezing in
2025 en 2026?

393 Welk effect zal de maatregel om de sociale huur te bevriezen hebben op de bouw van
betaalbare woningen volgens de Minister?

394 Deelt de Minister de opvatting van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw dat door
het doorzetten van het plan om de huren van sociale woningen te bevriezen ruim de
helft van de Nederlandse woningbouwcorporaties snel in de financiële problemen
komt, waardoor investeren in nieuwbouw en verduurzaming moeilijker zal worden?

395 Wat is het doel van de huurbevriezing tussen 2025 en 2027, en hoe wordt voorkomen
dat dit leidt tot vertraging in nieuwbouw van sociale huurwoningen?

396 Welke beleidsmaatregelen worden voorbereid in het kader van de Wet Regie op de
Volkshuisvesting, ondanks uitstel van de behandeling in de Kamer?

397 Waarom moet de envelop ouderenzorg in 2026 ingaan? En wat betekent dat voor
2027 t/m 2029 nu er middelen naar voren worden geschoven?

398 Is bij het Gemeentefonds de grondslag voor de berekening van een accrestranche voor
het lopende jaar (dit jaar dus 2025) met de voorjaarsnota inclusief of exclusief de
nieuwe mutaties in dat jaar als gevolg van taakwijzigingen?

399 Loopt het bedrag (mutaties van de uitgaven gemeentefonds ten opzichte van de
Miljoenennota 2025 zijn in het jaar 2025 de «Extra middelen gemeenten en jeugd» van
€ 414 miljoen ingeboekt op prijspeil 2024) mee in de grondslag voor de berekening van
de accrestranche 2025, zodat dit bedrag in 2025 conform het advies-Van Ark wordt
geïndexeerd naar prijspeil 2025?

400 Kunt u een overzicht geven van de bedragen waarmee het groeipad van de ombuigin-
gen van de hervormingsagenda jeugdhulp op het gemeentefonds via de nieuwe
berekenningswijze van taakwijzigingen onderwater via het accres tot nu toe voor het
verschijnen van de Voorjaarsnota 2025 zijn geïndexeerd?

401 Kunt een overzicht geven waarin per ministerie duidelijk wordt welk aandeel zij hebben
– zowel in euro's als in procenten – in de rijksbrede ombuigingen op de prijsbijstelling,
loonbijstelling externe inhuur en incidentele loonontwikkeling?

402 Wat zijn de beleidsmatige consequenties van deze drie maatregelen?

403 Wordt ook gemonitord hoe ministeries deze kortingen opvangen en invullen in hun
begroting?

404 Kunt u toelichten wat het inhouden van de kabinetsbijdrage voor incidentele loonont-
wikkeling betekent? Wie treft deze maatregel en welke gevolgen kan dat hebben?

405 Welke sectoren ervaren de gevolgen van de bezuiniging op de incidentele loonontwik-
keling (ILO)?

406 Wordt de volledige incidentele loonontwikkeling (ILO) geschrapt of een deel?

407 Wat is het effect van de bezuiniging op de incidentele loonontwikkeling (ILO) op de
lonen van agenten, leraren en militairen? Graag in procenten als in euro's.

408 Is de bezuiniging op incidentele loonontwikkeling (ILO) structureel of alleen voor de
jaren 2029 en 2030 ingeboekt?

409 Betekent deze bezuiniging ook een structurele aanpassing van het referentiemodel?

410 Hoe verhoudt deze bezuiniging zich tot de afspraken met werkgeversorganisaties dat zij
in staat worden gesteld om de salarisontwikkelingen in de markt te volgen?

411 Heeft de bezuiniging op de ILO ook effect op de Overheidsbijdrage aan de arbeidsvoor-
waarden (OVA) voor de zorg?

412 Wordt voor het jaar 2025 de ILO uitbetaald?

413 Is er over deze aanpassing van de kabinetsbijdrage voor de arbeidsvoorwaarden
overleg geweest met werkgeversorganisaties en/of vakbonden?

414 Deelt u de door het vorige kabinet uitgesproken verwachting in de Voorjaarsnota 2024
dat «het invaren van de defensiepensioenen in 2026 een voorbeeld is van een
eenmalige uitgave waarvoor het (landspecifieke maximale) uitgavenpad wordt
geschoond»? Zo ja, om welke reden is deze kanttkening niet gemaakt bij de Voorjaars-
nota 2025?

415 Betekent de BBP-systematiek ook dat gemeenten en provincies op een vast percentage
van het BBP kunnen rekenen? Zo nee, waarom niet?

416 Waarom moeten gemeenten en provincies met een rijksbrede systematiek meelopen
voor de indexering? Is dat ergens wettelijk vastgelegd?

417 Wat moeten gemeenten doen als de inflatie hoger is dan de raming in het voorjaar van
het lopende jaar? In dat geval hebben gemeenten toch minder geld voor dezelfde
hoeveelheid taken?

418 Is er nu volledige overeenstemming met de medeoverheden over de normeringssyste-
matiek?

419 Is de exacte werking en toepassing van de normeringssystematiek ergens vastgelegd?
Zo nee, waarom niet?

420 Wie is verantwoordelijk voor de berekening van het accres? Welke checks en balances
zijn er in dit proces ingebouwd en welke rol hebben de medeoverheden daarbij?

421 Voorheen vond er bestuurlijke weging plaats van de uitkomsten van de accresbereke-
ning in het Bestuurlijk Overleg financiële verhoudingen. Is dat nog steeds het geval? Zo
nee, waarom niet? Wanneer is dit voor het laatst gebeurd?

422 Waarom staat «op niveau» op p. 251 tussen aanhalingstekens? Blijven gemeente- en
provinciefonds wel of niet reëel op niveau?

423 Kunt u van tabel 31 op bladzijde 252 een uitsplitsing geven van de onderliggende
posten die tezamen het bedrag van € 718 miljoen vormen van de mutaties in de
grondslag VJN 2025 in prijspeil 2025 in het jaar 2025?

424 Waarom is de raming van de opbrengsten van kansspelbelasting naar beneden
bijgesteld?

- 425 Wordt de tijdelijke verlaging van de accijnzen op brandstoffen per 1 januari 2026 voortgezet, of vervalt deze maatregel op die datum?
- 426 Het kabinet zegt toe te onderzoeken hoe de zuiveluitzondering uit de verbruiksbelasting kan worden gehaald. Hoe verhoudt dit onderzoek zich tot het voornemen om tot een gedifferentieerde verbruiksbelasting te komen, waarin ook onderscheid kan worden gemaakt tussen bijvoorbeeld zuivel- en vruchtendranken? Wordt dit onderzoek tegelijk met de kabinetsbrief over de gedifferentieerde verbruiksbelasting naar de Kamer gestuurd en zo ja, wanneer zal dit zijn?
- 427 Waarom is er besloten om alleen het volume-effect van de koppeling van het totale ODA budget aan het Bruto Nationaal Inkomen (330 miljoen euro) volledig te gebruiken voor het ODA budget? Waarom wordt er in de suppletoire begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp gecommuniceerd over een bedrag van 768 miljoen euro wat ook het prijseffect meeneemt?
- 428 Kan in een overzicht worden aangegeven hoeveel het totale ODA budget zou stijgen in de jaren 2026 t/m 2030 wanneer volledig zou worden gekoppeld aan 0,7% en Bruto Nationaal Inkomen? Hoeveel zou het totale ODA budget stijgen wanneer zou worden gekoppeld aan 0,44%? Kan dit worden aangevuld in de tabel zoals op pagina 110 van de beslisnota?
- 429 Wanneer, door wie, en waarom is het besluit genomen om een nieuwe systematiek van koppelen te creëren?